Programowanie równoległe. Przetwarzanie równoległe i rozproszone. Laboratorium 1.

Cel:

- przeprowadzenie pomiaru czasu CPU i zegarowego wykonania operacji
- organizacja środowiska tworzenia oprogramowania w systemie Linux (make, cc itp.)

Realizowane kroki:

- 1. Utworzenie katalogu roboczego (np. *PR_lab*).
- 2. Utworzenie podkatalogu roboczego (np. *lab_1*).
- 3. Skopiowanie do katalogu roboczego pliku "pomiar_czasu.tgz"
- 4. Rozpakowanie plików (*tar xvzf pomiar_czasu.tgz*): pliku *Makefile* sterującego programem "*make*", kodu źródłowego procedur pomiaru czasu: *pomiar_czasu.c* oraz odpowiadającego pliku nagłówkowego: *pomiar_czasu.h*.
- 5. Pobranie programu *moj_program.c*, będącego prostym szablonem dla kodów źródłowych w C, zawierającego:
  - a) pętlę, w której realizowana jest operacja arytmetyczna
  - b)pętlę, w której realizowana jest operacja wejścia/wyjścia (do wyboru: zapis do pliku, wyświetlenie w oknie terminala, ewentualnie obie operacje)
- 6. Analiza procedur pomiaru czasu w dostarczonym pliku *pomiar_czasu.c*
- 7. Umożliwienie dokonania pomiaru czasu realizacji pętli w programie z pliku *moj_program.c* poprzez:
  - a) włączenie pliku nagłówkowego *pomiar_czasu.h* z deklaracjami procedur pomiaru czasu b) dla pętli pierwszej:
    - wywołanie przed wykonaniem pętli funkcji inicjuj_czas()
    - wywołanie po wykonaniu pętli funkcji drukuj_czas()
  - c) dla petli drugiej:
    - wywołanie przed wykonaniem pętli: *t1=czas_zegara()*; *t2=czas_CPU()*
    - wywołanie po wykonaniu pętli: t1=czas_zegara()-t1; t2=czas_CPU()-t2
  - d) w efekcie jedna z pętli ma być mierzona za pomocą jednej wersji, a druga za pomocą drugiej
  - e) modyfikacje programu można umieścić wewnątrz dyrektyw kompilacji warunkowej: *ifdef POMIAR_CZASU ... #endif* , umożliwiając łatwe przełączanie między trybem z pomiarem czasu i bez
- 8. Modyfikacja pliku *Makefile* pozwalająca na skompilowanie napisanego programu z wykorzystaniem procedur pomiaru czasu
  - a) dodanie zależności dla końcowego pliku wykonywalnego i pliku pośredniego napisanego programu (plik pośredni ma być zależny także od pliku nagłówkowego "pomiar_czasu.h", a plik wynikowy od pliku pośredniego "pomiar czasu.o")
  - b)dodanie poleceń umożliwiających utworzenie pliku wykonywalnego i pliku pośredniego dla napisanego programu
- 9. Kompilacja poleceniem "make"
- 10.Przeczytanie *zasad pomiaru czasu* w pliku: *Pomiar_czasu.pdf* pobranym ze strony przedmiotu
- 11.Uruchomienie programu i dokonanie pomiaru czasu wykonania pętli za pomocą **obu** interfejsów.
- 12.Sformatowanie wydruku czasu realizacji drugiej pętli tak jak pierwszej (z wykorzystaniem funkcji *printf*).
- 13. Przeprowadzenie pomiaru czasu realizacji dla wersji do debugowania oraz wersji zoptymalizowanej uwaga: zmiana w pliku Makefile nie wymusza rekompilacji kodu, do przejścia z jednej wersji kodu do drugiej potrzebne jest wyczyszczenie katalogu z plików poprzedniej wersji, należy użyć sekwencji: make clean; make; (porównanie należy przeprowadzić dla wersji ze stukrotnie zwiększoną liczbą pętli z operacją arytmetyczną w celu uzyskania bardziej wiarygodnego czasu realizacji, bez zakłóceń systemowych, niedokładności odczytu zegara, itp.). (ocena)
- 14. Analiza wyników: skąd biorą się różnice w czasach mierzonych dla obu pętli?
  - -> jaki jest czas wykonania pojedynczej operacji drukowania?, jaki jest czas wykonania pojedynczej operacji arytmetycznej? czy optymalizacja przeprowadzana przez kompilator zmienia czas drukowania? ile procentowo wyniósł zysk z zastosowania optymalizacji kompilatora?

Dalsze kroki dla podniesienia oceny (w przypadku nie wykonania zadania w trakcie laboratorium należy je zrealizować przed kolejnymi zajęciami – jest to wymagane do następnego tematu):

- 1. Przeniesienie plików związanych z pomiarem czasu do osobnego katalogu (o nazwie np. "pomiar_czasu") na tym samym poziomie co *lab_1* (*lab_1* i *pomiar_czasu* powinny być podkatalogami katalogu roboczego *PR_lab*). W katalogu *lab_1* nie powinien pozostać żaden plik *pomiar_czasu*.*
- 2. Utworzenie w katalogu "*pomiar_czasu*" poleceniem "*ar -rs libpomiar_czasu.a pomiar_czasu.o*" statycznej biblioteki z procedurami pomiaru czasu (biblioteka i plik nagłówkowy pozostają w katalogu "*pomiar_czasu*")
- 3. Modyfikacja pliku *Makefile*, tak aby umożliwiał korzystanie z biblioteki dodanie opcji -I wskazującej na lokalizację plików nagłówowych i -L wskazującej na lokalizację bibliotek oraz wykomentowanie fragmentów związanych z kompilacją *pomiar_czasu.c* i linkowaniem *pomiar_czasu.o* (należy tez w pliku *Makefile* i kodzie źródłowym zmodyfikować lokalizację pliku nagłówkowego *pomiar_czasu.h*)
- 4. Wyczyszczenie poprzednich plików pośrednich poleceniem "*make clean*", ponowna kompilacja i wykonanie. **(ocena)**

Warunki zaliczenia:

- 1. Obecność na zajęciach i wykonanie co najmniej kroków 1-14
- 2. Oddanie sprawozdania o treści i formie zgodnej z regulaminem ćwiczeń laboratoryjnych (z opisem zadania (cel, zrealizowane kroki, wnioski), ilustrowanym zmodyfikowanymi przez siebie fragmentami: kodu źródłowego procedury w C i pliku *Makefile* (obie wersje pliku *Makefile* dla kompilacji z wykorzystaniem pliku źródłowego "*pomiar_czasu.c*" i dla korzystania z biblioteki "*libpomiar_czasu.a*"). We wnioskach zwrócenie uwagi na różnice między czasem wykonania operacji arytmetycznych a czasem wykonania operacji we/wy oraz czasem CPU wykonywanych pętli i czasem zegara (zewnętrznym), a także czasami wersji do debugowania oraz wersji zoptymalizowanej.